

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer Torat šefat 'ever

Cassvan, Lazar

רזעילא, ןבתכ

Bucuresci, 1885

Lectia XXXIV. Flexiunea substantivelor.

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-7869

Pposesiunea singulară			Pposesiunea plurală		
Pers. sing.	pers	pers. plur.	Pers. sing.	pers	Pers. plur.
---, m. și f. meu	1	נני m.f. nos.	--- m. f. mei	1	ניני m. f. noștri
דך {m} teu	2	ככם {m} tru	דך {m} tei	2	ככם {m} voștri
דך {f} teu		כן {f} vos tru	דך {f} tei		כן {f} tri
דך {m} seu	3	םך {m} lor	יון m., sei	3	יהם {m} lor
דך {f} ei		ןך {f} lor	יהן f., ei		יהן {f} lor

*) Exemplu :

חור unchiu, amic

חורי-חורים (unchi, amici)

חורי amicul meu	חורני, amicul nostru	חורי, amici mei	חורני amicii noștri
חורך „teu	חורכם „vostru	חורך „tei	חורכם „voștri
חורך „seu	חורכן „lor	חוריהן „sei	חוריהם „lor
חוריה „ei	חוריהן „lor	חוריהן „ei	חוריהן „lor

Deprindere :

Să se decline în același mod substantivele סוס (cal), קיל, pl. קולות, pers. 1, קולותי (voce), גבור (viteaz), גבור, pl. גבורות (put), בור, pl. בורות (groapă), עם c. עם (popor).

LECTIA XXXIV.

Flexiunea substantivelor.

Schimbari de vocale la substantive se fac: a) în statul construct d. p. דבר stat absol., דבר stat construct, b) prin sufixe pronominale d. p. דברי, דבריכם, c) în plural și dual în stat absolut și construct, d. p. יקון ing., יקניי pl. abs. יקניי pl. constr, יקניי sing., יקניי dual

*) De și exemplul de față nu arată schimbarea cea anunțată în regulă precedentă totuși l'am ales pentru simplitatea sa, spre a ușura școlarului învățarea modului de declinație.

abs., רַגְלֵי־ constr. ș. a

In privința acestor schimbări de vocale deosebim patru clase de substantive masculine și feminine fără terminațiune feminină.

Clasa I o formează substantivele numite *segolate* adică substantivele a căror a-doa literă radicală este *Segol* ם ori Patah, când a-doa literă radicală este o guturală, iar ântâia radicală are *Segol* ם, sau *Ṭere* ם, sau Patah ם sau Cholem ן. *Toate aceste substantive nu suferă nică o schimbare în statul construct al singularului.*

Pilde a): מֶלֶךְ rege, מְלָכִים pl. abs. מְלָכֵי pl. con. מְלָכֵיכֶם, מְלָכֵיכֶם, מְלָכֵי.

Ca מֶלֶךְ au flexiunea: אֶרֶץ (אַרְצוֹת pl.) țară, pământ, אֶלְמָה (אַלְפִים du.) miă, נֶפֶשׁ (נַפְשׁוֹת נַפְשִׁים pl.) suflet, עֶבֶד (עֲבָדִים pl.) rob, צֶמֶר chip, צֶמֶר lână, כֶּסֶף argint, לֶחֶם pâine, אֶבֶן f. piatră, רֶגֶל picior, שֶׁמֶן untdelemn ș. a.

b) בְּגָדִים haină, בְּגָדִים pl. abs., בְּגָדֵי constr., בְּגָדֵיכֶם. Tot așa: בֶּטֶן f. pânțee, בָּצֵעַ câștig, גִּנּוּעַ tulpină, נֶחֱבֵה jertfă, יִשְׁעַי יִשְׁעַי mântuire, יָתֵר râmășiță, נֶטֶע sad, נֶצַח נֶצַח vecinicie, פֶּסֶל (chip) cioplit, ș. a.

c) סֵפֶר carte, סֵפֶרִים pl. abs., סֵפֶרֵי pl. constr. סֵפֶרֵיכֶם, סֵפֶרֵיכֶם, סֵפֶרֵי. Tot așa: אָמַר zicală, cувѐnt, בֶּכֶר cãmilă tînă, מִצַּח frunte, סֵתֵר taină ș. a.

Alte substantive cu guturală începătoare au *Segol*: אֶבֶל jale, אֶבְלֵי; tot așa: עֵגֶל vițel, עֵדֶר turmă, עֶבֶר lature, עֹזֵר ajutor ș. a.

d) נֶעֱרַב tînăr, נֶעֱרָבִים pl. abs. נֶעֱרָבֵי pl. constr. נֶעֱרָבֵיכֶם, נֶעֱרָבֵי. Aceeași flexiune au: בָּעַל stăpân, נֶעַל f.

אָרְיוֹת pl. m., בָּכִי plinge, גָּרִי ied, גָּרִיִּים pl. abs. גָּרִיִּי const. לחִי falcă, לַחְיִים dual, לַחְיֵי const. לַחְיֵי ך. a.

In sfârșit se numeră in această clasă și substantiv-vele עֵעֵ adică substantiv-vele a căror a doa radicală e re-duplicată d. p. יָם mare, יָם constr., יָמִים pl. יָמֵי constr. אֵם mumă, חֵק אֲמוֹת lege, חֲקִים, כַּף f. mână (כַּפַּיִם du.), עַם popor, חַי viețuitor, חַי c., דֵּי in-dea-juns, דֵּי c., אֵש foc, חַן har ך. a.

Vezi Tabela I a m.

Clasa II-a coprinde substantiv-vele cari schimbă vo-calele lor de subt litera înteaia și a doa fiind in stat con-struct ori priimind sufixe ca דְּבָר, דְּבָרִי, דְּבָרִים, דְּבָרְכֶם, דְּבָרֵיכֶם, דְּבָרֵיכֶם.

Substantiv-vele cu guturală începătoare au in loc de Hirek Patch și in loc de Șeva simplu un Șeva com-pus ca חֲכָם înțeleptul, חֲכָם, חֲכָמִי, חֲכָמְכֶם, חֲכָמֵיכֶם, חֲכָמֵיכֶם.

In această clasă sunt și substantiv-vele cu *Zereh* ori *Segol* subt a doa literă radicală d. p. זָקֵן, זָקֵן bătrân, כְּתָר, כְּתָר e. umăr, חֲצַר, חֲצַר curte, שָׂדֵה, שָׂדֵה câmp.

Ca דְּבָר și חֲכָם se flectează : אֶבֶן nisip, בָּשָׂר carne, זָהָב aur, חֲלָב, חֲלָב lapte, זָנָב coadă, זָנָבוֹת, זָנָבוֹת pl. אֶרֶץ aripă, כְּנָפִים du., נָהָר fluviu, נָהָרִים du., נֶמֶל cămilă, קָטָן micul, קָטָנִים pl., לֵב, לֵב inimă, שָׂרָב bău-tură îmbătătoare, שְׂרָב, שְׂרָב strugure ך. a.

Ca חֲצַר se flectează : שָׂכֵן vecin, קָבֵר greu, עָקֵב călcâiu, עָקֵב e., חָסֵר cel lipsit, אֶבֶל jelitor, אֶבֶל e.,

שָׁכַח cel ce uită, שָׁכַחִים, שָׁכַחִי pl., שָׁמַח cel ce se bucură, שָׁמַחִים, שָׁמַחִי pl., חָרַל cel lipsit, מָלֵא, מָלֵא plin, יָתַר țeruş, יָתַר c., יְתָרוֹת pl.

Flexiunea substantivului כְּתָף o au: גָּרַר gard, יָרַךְ coapsă ş. a.

Substantivele מָת cel mort, גָּר străin, עֵד martur au pluralul: עֵדִים, גָּרִים, מָתִים.

Ca שָׁדָה se flectează: יָד mână (יָדָה—), יָד constr. יָדֶיךָ, יָדֵינוּ, יָדֵינוּ pl. constr. יָדֵינוּ, יָדֵיךָ, יָדֵינוּ, יָדֵינוּ pl. constr. יָדֵינוּ, יָדֵינוּ, יָדֵינוּ pl. ş. a.

(Vezi Tabela II a—e.)

Clasa III-a coprinde substantivele, la cari vocala de desubtul silabei întêia *nu se schimbă*, iar cea de desubtul silabei a doa se poate schimba d. p. עוֹלָם vecinicie, עוֹלָם c., איב inamic, חוּה vezetor, חוּה c.

Ca עוֹלָם se flectează: אוֹפֵן roată, אוֹפֵנִים pl., אוֹצֵר comoară, כּוֹכֵב stea, שׁוֹשֵׁן crinū, שׁוֹשֵׁנִים pl., שׁוֹפָר trîmbiță, שׁוֹפָרוֹת pl. ş. a.

Ca איב se flectează: אוֹרֵב pânditor, חֶבֶל corăbier, חוּתן socru, יָגֵק sugetor, עֵלֵל copilaşiu ş. a.

Ca חוּה se flectează: מְרֵאָה vezetor, מְרֵאָה avere, מְרֵאָה vedere, מְעֵשָׂה facere, מְהַנֵּה taberă ş. a. (Vezi Tabela III a-c)

Clasa IV coprinde substantivele cu vocala schimbătoare subt întêia silabă, iar cu cea ne-schimbătoare subt a-doa silabă, d. p. פְּקִיד comisar, פְּקִיד c., פְּקִידִים pl., פְּקִידֵי c., עָנִי serman, עָנִי c., עָנִיִּים pl., עָנִי c., כְּתָב scriere, כְּתָבִים, כְּתָבִי.

